

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/72/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3223010044
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3223010044.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Milana Straku a JUDr. Michala Eliaša v trestnej veci proti obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX v Bánovciach nad Bebravou, trvale bytom C. D. C., t.č. vo výkone väzby v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby llava, trestne stíhanému pre zločin znásilnenia podľa § 199 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí dňa 5.10.2023 prejednal odvolanie obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, sp. zn. BN-6T/13/2023 zo dňa 12.7.2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolania obžalovaného a prokurátora z a m i e t a j ú, pretože nie sú dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. BN-6T/13/2023 zo dňa 12.7.2023 bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného so spáchania zločinu znásilnenia podľa § 199 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno a) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že dňa 21. októbra 2022 v čase medzi 21:30 hod. a 22:30 hod. vošiel do panelového bytového domu E. F. XXX/XX G. C. D. C., ulica K Nemocnici, následne vošiel do bytu nachádzajúceho sa na prízemí predmetného bytového domu za účelom návštevy svojich rodinných príslušníkov, pričom pri návšteve bytu zistil, že sa tam nachádza len jeho neeter maloletá H. I., narodená XX.XX.XXXX, následne sa presunul do detskej izby, kde na posteľnom matraci spala mal. H. I. nar. XX.XX.XXXX, podišiel ku nej a začal ju ohmatávať po jej tele, vrátane pohlavných orgánov, na čo sa mal. H. I. nar. XX.XX.XXXX zobudila a opýtala sa ho, čo to robí, či sa nehanbí, nech ju pustí a prestane, následne maloletej H. I. nar. XX.XX.XXXX za použitia násilia a bez jej súhlasu chytil rukou ústa a druhou rukou jej vyzliekol nohavice a nohavičky, ktoré mala v tom čase na sebe oblečené a vníkol jej do pošvy svojím pohlavným orgánom, a to minimálne dvakrát, pričom maloletá H. nar. XX.XX.XXXX sa po celý čas uvedenému konaniu obžalovaného snažila aktívne zabrániť, tak, že sa fyzicky bránila a kričala, čo sa jej však nepodarilo, čím obžalovaný s maloletou H. I. nar. XX.XX.XXXX vykonal súlož s vyvrcholením, pričom tohto skutku sa dopustil napriek tomu, že bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 6T/143/2006 zo dňa 25.05.2007, právoplatným 25.05.2007 pre spolupáchatelstvom spáchaný trestný čin výtržníctva podľa § 9 odsek 2 Trestného zákona ku § 202 odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku, spolupáchatelstvom spáchaný pokračujúci zločin lúpeže podľa § 20 ku § 188 odsek 1 Trestného zákona, zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona a zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere dva roky a šesť mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu pre mladistvých, ktorý trest vykonal 08.04.2012 a napriek tomu, že bol rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 1T/82/2011-141 zo dňa 24.01.2012, právoplatným 24.01.2012 odsúdený pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere päť

rokov a šesť mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý vykonal 29.09.2017

Za to bol obžalovaný odsúdený podľa § 199 odsek 2 Trestného zákona, s použitím § 47 odsek 2 Trestného zákona bez splnenia podmienky uvedenej v ustanovení § 47 odsek 1 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona, s použitím § 37 písmeno m) Trestného zákona, aplikáciou § 38 odsek 2, odsek 4, odsek 8 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 25 (dvadsaťpäť) rokov nepodmienečne so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zároveň bol obžalovanému podľa § 76 ods. 2 Tr. zákona a § 78 ods. 1 Tr. zákona uložený ochranný dohľad v trvaní 3 (tri) roky s povinnosťami a zákazmi, resp. obmedzeniami podľa § 77 ods. 1 a 2 Trestného zákona po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody :

- povinnosť osobne sa hlásiť jedenkrát za každé dva kalendárne mesiace u probačného a mediačného úradníka okresného súdu v mieste bydliska obžalovaného, pričom prvýkrát je tak povinný urobiť do dvoch pracovných dní po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody,

- povinnosť vopred oznamovať probačnému a mediačnému úradníkovi vzdialenie sa z miesta bydliska; to neplatí, ak ide o pravidelne opakujúce sa vzdialenia, o ktorých bol probačný a mediačný úradník vopred informovaný,

- obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok,

- povinnosť podrobiť sa na vyzvanie súdu alebo príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky skúške na alkohol za účelom kontroly dodržiavania zákazu jeho požívania,

- obmedzenie spočívajúce v zákaze priblížiť sa k poškodenej H. I., nar. XX.XX.XXXX, aktuálne trvale bytom C. D. C. na vzdialenosť menšiu ako 10 (desať) metrov s výnimkou úradného styku (napr. styk pred súdom alebo inými orgánmi verejnej moci).

Rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože proti nemu podali odvolania obžalovaný s obhajcom proti výrokom o vine a treste a prokurátor v neprospech obžalovaného proti výroku o treste, a to do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po vyhlásení napadnutého rozsudku.

Obžalovaný podané odvolanie dodatočne písomne odôvodnil. V písomnom odôvodnení odvolania obžalovaný namietal zákonnosť výsluchu svedka J. I., ktorý ako osoba mladšia ako 18 rokov bol dňa 25.10.2022 vypočutý bez splnenia zákonných podmienok podľa Trestného poriadku a tiež zákonnosť výsluchu svedkyne G. B., ktorá nebola zákonne poučená. Obžalovaný spochybnil spôsob akým mal podľa popisu poškodenej vykonať znásilnenie, ale aj samotný pohlavný styk, ktorý nebol lekáorskými správami potvrdený.

Podané odvolanie písomne odôvodnil aj obhajca obžalovaného. V úvode písomného odôvodnenia odvolania obhajca obžalovaného poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku. Ďalej uviedol nasledovné:

„Dňa 12.7.2023 bolo voči vyhlásenému rozsudku hneď na pojednávaní podané odvolanie tak zo strany obžalovaného A. B. ako aj zo strany advokáta obžalovaného čo do skutku aj do výšky trestu. V danom prípade nemôžem súhlasiť s uvedeným rozsudkom.

Dňa 21.10.2022 malo dôjsť k znásilneniu maloletej P.R. mojim klientom A. B., za čo bol uznaný vinným a odsúdený. Svoje tvrdenie odôvodňujem tým, že znásilnenia sa dopustí ten, kto násilím alebo hrozbou násilia donúti ženu k súložiu s ním alebo s iným mužom.

Žena je donútená k súložiu vtedy, keď páchatel násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia prekonal jej odpor a keď žena pripustí súložie iba preto, že nemala možnosť jej zabrániť.

Súložou sa rozumie spoje nie pohlavných orgánov muža a ženy. V danom prípade poukazujem na to, že k súložiu ako takej nedošlo, pretože nebolo takéto spojenie pohlavných orgánov.

Obžalovaný bol v byte, kde býva poškodená s rodičmi už v popoludňajších hodinách, kde požívali alkoholické nápoje s rodičmi poškodenej a následne na to odišiel otec poškodenej hrať na zábavu a matka odišla ku svokre. V byte zostal obžalovaný a poškodená P.R. Cca o 21. hodine si ľahli spať. Spali na jednej posteli a nie je pravdou, žeby môj klient na maloletej bol použil násilie a následne došlo k súložiu. Do rána mali spolu spať, no však v prípade, že by došlo k uvedenej súložiu, maloletá by po nej ušla a vyhľadala pomoc. No však k takému nedošlo a ani maloletá na druhý deň po príchode matky si nesťažovala, až neskôr matku odviezli do nemocnice v Partizánskom, že sa otrávila z dôvodu, že jej dcéra bola znásilnená.

Otec poškodenej H. I. uvedenú skutočnosť - znásilnenie oznámil orgánom činným v trestnom konaní až v pondelok v čase, keď mal P.R. mala ísť do školy a povedala mu následné, že jej „to dal dole“. Do tej doby mu nikto nepovedal nič o znásilnení, ani dcéra, ani manželka. Toto mu postačovalo na to, aby išiel podať trestné oznámenie v danej veci. V opravnom konaní ako aj v konaní pred súdom si nejak nespomínal na veci, ktoré boli závažné pre zistenie skutkového stavu. Sám uviedol pred súdom, že on si nespomína z dôvodu, že prekonal mozgovú príhodu ako aj bol operovaný. Z toho dôvodu som žiadal vykonať znalecké dokazovanie na jeho zdravotný stav a vierohodnosť výpovede. Údajne sa mala poškodená zdôveriť aj priateľke G. B., ktorá vypovedala, že o ničom takom nevie.

Jedná sa závažnú trestnú vec a z toho dôvodu som žiadal, aby bola maloletá poškodená P.R. vypočutá zákonným spôsobom v prítomnosti mojej osoby, pretože som žiadal toto vypočutie už v prípravnom konaní, čo mi vyhovené nebolo, a ani na hlavnom pojednávaní. Nakoľko sa jedná o výnimočne nevyhnutný prípad, keďže môj klient bol odsúdený na vysoký trest.

Všetky znalecké posudky, ktoré boli v prípravnom konaní vypracované, jednoznačne povedali, že nevedia presne určiť prítomnosť môjho klienta obž. B. . Ošetrojúca lekárka potvrdila, že nie je možné vylúčiť a ani potvrdiť pohlavný styk. Teda súd pri rozhodovaní vychádzal z domnienok.

V čase vyšetrenia nemala poškodená P.R. žiadne poranenia na panenskej blane, poranenie mala iba na rukách staršieho dáta.

Z psychologického vyšetrenia nie je zrejmé, či poškodená netrpela nejakou psychickou poruchou pred údajným znásilnením. Môjmu návrhu súd nevyhoviel.

Mám za to, že zistené skutočnosti v prípravnom konaní ako aj na okresnom súde nebolo preukázané naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty zločinu znásilnenia, teda, že môj klient násilím držal poškodenej ústa, aby nemohla kričať, proti jej vôli na znak jej nesúhlasu bola vykonaná súlož s mal. H. a vnikol do jej vagíny asi dvakrát.

Mám za to, že pri hodnotení všetkých vykonaných dôkazov je na mieste použitie § 285 písm. a) Tr. por.

Ďalej poukazujem na to, že môj klient v žiadnom prípade nepoužil hrozbu bezprostredného násillia. Ako som uviedol, k súložiu nedošlo, k bezprostrednému násilliu nedošlo, naďalej poškodená mal. P.R. spala spolu s mojím klientom nerušene v jednej posteli a ani si nešla nikde sťažovať. Toto aj vyplýva jednoznačne zo znaleckých posudkov, kde nebolo preukázané žiadne dôkazy o znásilnení zo strany môjho klienta.

Nesúhlasím ani s výškou trestu, ktorá mu bola uložená z dôvodu, že môj klient podľa môjho názoru sa nedopustil trestnej činnosti v zmysle § 185 písm. a) Tr. por.

Z vyššie uvedených dôvodov žiadam Krajský súd v Trenčíne, aby vo veci rozhodol tak, že zruší rozsudok Okresného súdu Prievidza sp.zn. BN- 6T/13/2023 zo dňa 12.7.2023 a obž. A. B., nar. X.X.XXXX obvineného pre zločin znásilnenia v zmysle § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. spod obžaloby oslobodí.“

Prokurátor v úvode písomného odôvodnenia odvolania poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku a ďalej uviedol nasledovné :

„Stotožňujem sa s výrokom o vine rozsudku okresného súdu a nemám žiadne výhrady ani voči konaniu, ktoré vydaniu rozsudku predchádzalo.

Odvolanie prokurátora smeruje výlučne do výroku o treste odvolaním napadnutého rozsudku, nakoľko som toho názoru, že v prípade obžalovaného A. B. boli splnené všetky zákonné podmienky , ktorých kumulatívne splnenie Trestný zákon vyžaduje pre uloženie trestu odňatia slobody na doživotie.

Okresný súd Prievidza na základe vykonaného dokazovania vo vzťahu k trestu odňatia slobody na doživotie a resocializačnej prognózy u obžalovaného A. B. dospel k právnomu záveru, že vzhľadom na obsah znaleckého posudku a vyjadrenia znalca z odboru psychológie na hlavnom pojednávaní nie je náprava obžalovaného trestom odňatia slobody do 25 rokov úplne vylúčená, hoci táto je menej pravdepodobná, kde poukázal na vyjadrenie znalca, že nie je možné predpovedať, čo bude o 25 rokov a možnosť resocializácie páchatel'a nie je 100 % nemožná.

Zo znaleckého posudku č. 4/2023 znalca z odboru psychológia vyplynulo, že prognóza resocializácie u obvineného A. B. je podľa znalca výrazne limitovaná. Prognostické kritériá recidívy poukazujú na negatívne faktory z okruhu osobnostného, ako aj spoločenského a kriminogénneho. Recidíva násilnej trestne činnosti u menovaného, psychologický profil jeho osobnosti a zvlášť stupňovaní závažnosti kriminality poukazujú podľa znalca na to, že výkon trestu odňatia slobody spĺňa v prípade obžalovaného A. B. naplňa len ochraňujúcu funkciu pre spoločnosť, nie však prevýchovnú funkciu, teda že osoba obžalovaného nie je v dostatočnej miere schopná korigovať svoje potenciálne ďalšie protispoločenské konanie.

Na odročenom hlavnom pojednávaní konanom dňa 12.6.2023 bol vypočúvaný znalec z odboru psychológia Mgr. Balko, ktorý vypracoval znalecký posudok č. 4/2023 na obžalovaného. V rámci spontánnej časti svojho výsluchu znalec zotrval na záveroch svojho znaleckého posudku, pričom o.i. uviedol, že z jeho pohľadu ako znalca bolo hodnotenie prognózy resocializácie negatívne, veľmi limitované a trest spĺňa skôr ochraňujúcu, ako prevýchovnú funkciu. Na doplňujúce otázky ďalej uviedol, že vyjadrovanie sa k prognóze resocializácie je do určitej miery hypotetické a znalec nemôže predpovedať budúcnosť, môže sa vyjadriť len ku kapacite posudzovanej osoby zmeniť svoje správanie alebo osobnostný profil, pričom u menovaného prevažovali, a to výrazne prevažovali, negatívne aspekty resocializačnej prognózy. Znalec dodal, že podľa jeho názoru u obžalovaného resocializácia nie je 100 % nemožná, ale je to veľmi pravdepodobné a prognóza prevýchovy a resocializácie u obžalovaného je úplne minimálna. Na doplňujúcu otázku súdu, či je táto úplne vylúčená, znalec uviedol, že psychológ nemôže dať takúto istotu a pokiaľ by si „mal vybrať len z možností áno alebo nie, z jeho psychologického hľadiska je resocializácia obžalovaného vylúčená a aj v odpovediach na ďalšie otázky opakovane uvádza, že prognóza resocializácie obžalovaného je nielen, že negatívna, ale dokonca výrazne negatívna.

Z judikatúry Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2To/5/2012 (publikovanej pod R 33/2007) vyplýva, že záver o tom, že nie je nádej, že by "páchatel'a bolo možné napraviť trestom odňatia slobody do dvadsaťpäť rokov je právnou otázkou, ktorej riešenie patrí do právomoci súdu. Na tom nič nemení skutočnosť, že súd vychádza aj zo znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctva, odbor psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, ktorého úlohou je na podklade určenia osobnostných, symptomatických (kriminogénnych) a spoločenských (sociálnych) faktorov poskytnúť súdu podklady pre vyhodnotenie resocializačnej prognózy páchatel'a. Formuláciou podmienky „nie je nádej“ zákon stanovuje, že nestačí nedostatok istoty, že sa páchatel' napraviť trestom kratšieho trvania ale naopak", vyžaduje sa rozumná istota, vychádzajúca zo súčasných znalostí o možnosti napraviť páchatel'a trestom odňatia slobody časovo obmedzeným na dobu dvadsaťpäť rokov.

V prípade obžalovaného A. B. z vykonaného dokazovania k otázke resocializačnej prognózy obžalovaného vychádzajúc zo súčasných znalostí vyplynulo, že rozumná (nie absolútna) miera istoty, že by obžalovaného bolo možné napraviť trestom odňatia slobody do 25 rokov, bola znalcom jednoznačne vylúčená (vyjadrenie znalca o výrazne negatívnej prognóze resocializácie obžalovaného z dôvodov uvádzaných na pojednávaní a v znaleckom posudku). Práve naopak znaleckého posudku v

spojení s výsluchom znalca, a to aj v kontexte ostatných zabezpečených dôkazov, bola preukázaná rozumná istota (= prognóza), že korekciu správania obžalovaného nebude mať pozitívny vplyv ani trest odňatia slobody do 25 rokov.

Znalec sa v tejto súvislosti odmietol vyjadriť so 100% istotou, čo je úplne pochopiteľné, keďže žiadna osoba, a to ani súdny znalec, sa so 100% istotou nemôže k takejto otázke vyjadriť a také vyjadrenie by už skôr spadalo do kategórie predpovedania budúcnosti či veštenia a nie znaleckého úkonu.

Aj z formulácie § 47 ods. 1 písm. b) Trestného zákona „nie je nádej judikatúrou Najvyššieho súdu SR precizovanej a interpretovanej ako rozumná miera istoty (teda pravdepodobnosť, nie absolútnosť) v otázke možnosti či nemožnosti resocializácie obžalovaného kratším trestom, než trestom odňatia slobody doživotie, vyplýva, že naplnenie podmienky podľa § 47 os. 1 písm. b) Trestného zákona postačuje rozumná miera istoty (ako určitý vyšší stupeň pravdepodobnosti) že obžalovaného nie je možné napraviť kratším trestom, nie absolútna istota, že ho nemožno napraviť.

Z rozhodnutia okresného súdu však vyplýva, že pokiaľ sa znalec v konaní nevyslovil so 100 % istotou o nemožnosti resocializácie obžalovaného, podmienka uvedená v § 47 ods. 1 písm. b) Trestného zákona nie je splnená.

Ak by sme pripustili výklad, aký ponúkol pri odôvodnení svojich úvah okresný súd, teda že nepostačuje rozumná istota (teda dôvodná pravdepodobnosť) o nemožnosti resocializácie obžalovaného, ale v tomto smere sa vyžaduje istota absolútna, ustanovenie § 47 ods. 1 písm. b) Trestného zákona by bolo v praxi neaplikovateľné, nakoľko ako naznačil už sám znalec, nikto sa nedokáže so 100% istotou vyjadriť, čo sa stane alebo nestane v budúcnosti a takúto mieru istoty ustanovenie Trestného zákona ani nevyžaduje.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považujem trest odňatia slobody uložený rozsudkom okresného súdu za nezákonný, a preto navrhujem, aby Krajský súd v Trenčíne podľa § 321 odsek 1 písmeno e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 6T/13/2023-345 zo 12.7.2023 vo výroku o treste a podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku rozhodol tak, že obžalovanému uloží podľa § 199 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 47 ods. 2 Trestného zákona za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 47 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona, s použitím § 37 písm. m) Trestného zákona s aplikáciou § 38 ods. 2, ods. 4, ods. 8 Trestného zákona trest odňatia slobody na doživotie, na výkon ktorého bude obžalovaný zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 3 písm. a) Trestného zákona.“

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní prokurátor navrhol vyhovieť jeho odvolaniu a zamietnuť odvolanie obžalovaného. Obhajoba navrhla podanému odvolaniu vyhovieť a zamietnuť odvolanie prokurátora.

Krajský súd, ako súd odvolací, nezistiac ani iné dôvody pre rozhodnutie podľa § 316 Tr. poriadku, na podklade podaného odvolania na verejnom zasadnutí preskúmal v rozsahu a z dôvodov podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu o vine obžalovaného, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Svoju prieskumnú povinnosť odvolací súd okrem vytýkaných chýb zamerail aj na prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, avšak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Na základe vykonania svojej prieskumnej povinnosti v uvedených zákonných medziach odvolací súd dospel k záveru, že odvolania obžalovaného a prokurátora nie sú dôvodné.

Pokiaľ ide o správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo vydaniu odvolaním obžalovaného napadnutých výrokov o vine rozsudku okresného súdu, obžalovaný v dôvodoch podaného odvolania namietal nezákonnosť výsluchov svedka J. I., ktorý bol dňa 25.10.2022 vypočúvaný v postavení osoby mladšej ako 18 rokov bez splnenia podmienok podľa Trestného poriadku, a svedkyne G. B., ktorá nebola náležite zákonne poučená.

Z obsahu spisového materiálu a obsahu napadnutého rozsudku odvolací súd zistil, že svedok J. I. bol okresným súdom osobne vypočutý na hlavnom pojednávaní dňa 12.07.2023, na ktorom bola za účelom odstránenia rozporov čítaná jeho výpoveď z prípravného konania zo dňa 08.02.2023. Vzhľadom na dátum narodenia svedka dňa 31.10.2004 je zrejmé, že oba výsluchy, ktoré neposkytli podstatné

informácie k objasneniu skutkového stavu, boli realizované v čase po 18 roku jeho veku. K námietke týkajúcej sa svedkyne G. B. odvolací súd uvádza, že zo zápisnice o výsluchu svedkyne zo dňa 02.02.2023, ktorý bol realizovaný po vznesení obvinenia, vyplynulo, že v čase výsluchu mala 16 rokov a bolo jej poskytnuté zákonné poučenie zodpovedajúce jej veku. Súčasťou poučenia bolo poučenie svedkyne o povinnosti vypovedať, vrátane práva odoprieť vypovedať, a zistenie jej vzťahu s obvinenému. Odvolací súd sa preto nestotožnil s procesnými námietkami obžalovaného o nezákonnosti oboch dôkazov.

S poukazom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že vyššie uvedené procesné námietky nezakladajú zákonný dôvod pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 321 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku.

Obhajoba v dôvodoch podaného odvolania ďalej vzniesla námietky ohľadom náležite zisteného skutkového stavu na základe nesprávneho hodnotenia dôkazov. Odvolacie námietky smerovali k spochybneniu skutkových záverov okresného súdu o tom, že sa stíhaný skutok stal a že ho spáchal obžalovaný.

V súvislosti s odvolaním obžalovaného namietanou nesprávnosťou postupu okresného súdu pri hodnotení vykonaných dôkazov odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že hodnotenie vykonaných dôkazov v trestnom konaní upravuje ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por. Podľa tohto ustanovenia orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Zákon pritom neustanovuje nijaké pravidlá pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Voľné hodnotenie dôkazov je dôsledkom zložitej duševnej činnosti a vytvára sa logickým úsudkom. Orgány činné v trestnom konaní a súd musia vo svojom rozhodnutí zdôvodniť svoje vnútorné presvedčenie. Vnútorné presvedčenie je odôvodnené objektívnymi skutočnosťami a je ich logickým dôsledkom. Možno preto teda preskúmať, či postup pri vytváraní vnútorného presvedčenia bol správny a či vnútorné presvedčenie je dôvodné. Ak teda súd prvého stupňa postupuje pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., to znamená, že ich hodnotí podľa vnútorného presvedčenia, ktoré je založené na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, ako aj v ich súhrne a urobí logicky odôvodnené úplné skutkové závery, nemôže odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok ani preto, že by bolo možné na základe hodnotenia vykonaných dôkazov v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. dospieť aj k iným do úvahy prichádzajúcim skutkovým výsledkom. V takom prípade by totiž nebolo možné napadnutému rozsudku súdu prvého stupňa vytknúť žiadnu vadu v zmysle ustanovenia § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť aj to, že ani v prípade, ak by skutkový stav veci nebol podľa názoru odvolacieho súdu správne zistený, pretože súd prvého stupňa by nehodnotil správne dôkazy vykonané vo veci samej, teda v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por., môže odvolací súd upozorniť súd prvého stupňa len na to, v ktorých smeroch sa má konanie doplniť, alebo čím sa treba znovu zaoberať, nesmie však udeľovať záväzné pokyny o spôsobe hodnotenia dôkazov.

Na základe preskúmania veci odvolací súd dospel k záveru, že skutkové zistenia okresného súdu v skutkovej vete napadnutého rozsudku majú úplnú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania a nevykazujú vady, ktoré by mali základ v nesprávnej aplikácii ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por., ako aj v nesprávnej aplikácii jednej zo základných zásad trestného konania „v pochybnostiach v prospech obvineného“.

Ako vyplýva z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku, okresný súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania neuveril obrane obžalovaného, že sa nedopustil konania, ktoré sa mu kladie za vinu podľa napadnutého rozsudku. Okresný súd svoj záver o vine obžalovaného odôvodnil s poukazom na výpoveď poškodenej H. I., ktorej výpoveď ako jediný priamy dôkaz bola podporená ostatnými nepriamymi dôkazmi vykonanými pred okresným súdom, a ktoré dôkazy tak jednotlivo ako aj v súhrne bez dôvodných pochybností usvedčujú obžalovaného zo spáchania činu, pre ktorý bol uznaný za vinného, a ktorého spáchanie v konaní pred okresným súdom obžalovaný nepoprel. Podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd preto nemal dôvod pochybovať o vierohodnosti usvedčujúcej svedeckej výpovedi poškodenej, ktorej výpoveď bola v súlade s § 135 ods. 1 a 2 v spojení s § 263 Tr. poriadku oboznámená na hlavnom pojednávaní.

Pokiaľ ide o námietku obžalovaného, že poškodenou popísaný spôsob spáchania skutku vylučuje, aby sa dopustil konania, ktoré sa mu kladie za vinu, odvolací súd poukazuje na skutkové závery okresného súdu prezentované v odôvodnení napadnutého rozsudku. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku pre odvolací súd vyplynulo, že poškodenou popísaný útok obžalovaného bol spôsobilý prekonať odpor poškodenej, ktorá vzhľadom na svoje fyzické predispozície nemala žiadne šance sa účinne brániť pred obžalovaným. Odvolací súd preto vyhodnotil námietku obžalovaného ako nedôvodnú.

Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú námietku obžalovaného, že súlož s poškodenou nebola potvrdená gynekologickým vyšetrením. Okresný súd na hlavnom pojednávaní k tejto odbornej otázke vypočul vyšetrujúcu lekárku MUDr. Timeu Aujeskú, ktorá potvrdila možnosť pohlavného styku, pri ktorom v dôsledku čiastočného zasunutia pohlavného údu muža do pošvy ženy nemusí dôjsť k porušeniu panenskej blany.

V súvislosti s námietkou obhajoby, že žiaden znalecký posudok nepreukázal prítomnosť obžalovaného na mieste činu, odvolací súd poukazuje na odborné závery znaleckého posudku Kriminalisticko-expertízneho ústavu Policajného zboru Košice ČES: PPZ-KEU-KE-EXP-2022/2612, na ktoré sa odvolával okresný súd v napadnutom rozsudku. Na uvedenom odbornom podklade okresný súd správne ustálil prítomnosť spermy obžalovaného na veciach, ktoré boli zaistené pri obhliadke miesta činu. Preto skutkový záver okresného súdu o prítomnosti obžalovaného na mieste a čase skutku má oporu v správnej aplikácii ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. poriadku.

S poukazom na zistenia okresného súdu prezentované v odôvodnení napadnutého rozsudku, možno podľa názoru odvolacieho súdu dospieť k jednoznačnému záveru o vine obžalovaného, u ktorého neboli zistené žiadne okolnosti vylučujúce jeho trestnoprávnu zodpovednosť. Okresný súd vykonaným dokazovaním objasnil všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o vine obžalovaného, ktorého obrana uvádzaná v podanom odvolaní bola preukázaná ako účelová a nedôvodná.

Vzhľadom k vyššie uvedenému odvolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o obžalovanom namietanom porušení ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. poriadku. Tr. poriadku okresným súdom pri hodnotení dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní a ani o porušení zásady „v pochybnostiach v prospech obvineného“. Preto sa odvolací súd nestotožnil s názorom obhajoby o danosti existencie vady napadnutého rozsudku v zmysle § 321 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku.

Pokiaľ ide o odvolanie obhajoby a hlavne prokurátora voči uloženému trestu odňatia slobody, okresný súd rozhodol o treste v súlade so znením § 47 ods. 2 Tr. zákona. V preskúmanom prípade sa posudzovala otázka trestu s prihliadnutím na § 47 ods. 2 Tr. zákona z dôvodu spáchania trestného činu uvedeného v tomto ustanovení za situácie, že obžalovaný bol za trestné činy vymenované v predmetnom ustanovení v minulosti dvakrát potrestaný. Preto podľa názoru odvolacieho súdu boli splnené zákonné podmienky na použitie zásady "trikrát a dost" v zmysle § 47 ods. 2 Tr. zákona. Pri úvahách aký konkrétny trest odňatia slobody podľa uvedeného ustanovenia je potrebné obžalovanému uložiť, okresný súd správne poukázal na závery znaleckého posudku a výpoveď súdneho znalca Mgr. Bulka na hlavnom pojednávaní, ktorý pripustil možnosť nápravy a prevýchovy obžalovaného trestom odňatia slobody do 25 rokov. Keďže v preskúmanom prípade súdny znalec nevyhlásil výchovný vplyv takéhoto trestu odňatia slobody na osobu obžalovaného, neboli splnené zákonné podmienky na uloženie trestu odňatia slobody na doživotie podľa § 47 ods. 1 písm. a) a b) Tr. zákona, ale neboli ani dané okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali uloženie nižšieho trestu, odvolací súd sa stotožnil s úvahami okresného súdu, ktoré ho viedli k uloženiu trestu odňatia slobody vo výmere 25 rokov.

Pokiaľ ide o určenie spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, okresný súd sa dôsledne riadil ustanovením § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona. V súlade s uvedeným zákonným ustanovením okresný súd zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pretože v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol obžalovaný vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin.

Vzhľadom k týmto skutočnostiam odvolací súd nepovažuje námietky obhajoby a prokurátora o neprimeranosti výšky trestu odňatia slobody za zákonné dôvody oprávňujúce zrušenie napadnutého rozsudku v časti výrokov o treste odňatia slobody a o spôsobe jeho výkonu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd nezistil žiadnu skutočnosť odôvodňujúcu zrušenie napadnutého rozsudku v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. poriadku.

Na podklade odvolaní obžalovaného a prokurátora odvolací súd skúmal aj správnosť napadnutej výrokovej časti rozsudku okresného súdu z hľadiska existencie prípadných ďalších väd, v podaných odvolaniach nevytýkaných, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por.

Z tohto hľadiska odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať, ak

- a) vo veci rozhodol nepríslušný súd,
- b) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,
- d) hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- e) vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania,
- f) trestné stíhanie bolo vykonané bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje,
- g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,
- h) bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa,
- i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť,
- j) bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- k) proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné,
- l) odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody, alebo zobral na vedomie späťvzatie odvolania obhajcom alebo osobou uvedenou v § 308 ods. 2 napriek tomu, že obvinený nedal výslovný súhlas na späťvzatie odvolania,
- m) pred podaním obžaloby generálny prokurátor zrušil právoplatné rozhodnutie prokurátora po lehote uvedenej v § 364 ods. 3,
- n) bol obvinenému uložený trest odňatia slobody na doživotie a súd rozhodol, že podmiennečné prepustenie z výkonu tohto trestu nie je prípustné.

Na základe preskúmania napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu z uvedených dôvodov odvolací súd v prejednávanom prípade nezistil existenciu väd napadnutého rozsudku, uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 319 Tr.por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Keďže s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odvolania obžalovaného a prokurátora nie sú dôvodné, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.